

O‘zbekiston
Metama’lumot
Asosiy kapitalga investitsiyalar va qurilish ishlari narxlari indeksi

Ishlab chiqilgan sana: 01.03.2020 yil
Oxirgi yangilangan sana: 23.09.2021 yil

0. Asoslar

0.1 Qonuniy asoslar

0.1.1 Statistik ma’lumotlarni yig‘ish, qayta ishlash va tarqatish uchun javobgarlik

O‘zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo‘mitasi

Davlat statistika qo‘mitasi 2021-yil 11-avgustda qabul qilingan “Rasmiy statistika to‘g‘risida”gi O‘zbekiston Respublikasi Qonuniga muvofiq mustaqil ravishda o‘z faoliyatini yuritadi.

Ushbu Qonunning rasmiy statistika sohasidagi munosabatlarni tartibga soladi. Qonunning amal qilishi rasmiy statistikani tayyorlovchilarga va undan foydalanuvchilarga, respondentlarga hamda ma’muriy ma’lumotlarni yetkazib beruvchilarga, shuningdek ular o‘rtasida yuzaga keladigan, rasmiy statistikani tayyorlash, tarqatish va muvofiqlashtirish bilan bog‘liq bo‘lgan munosabatlarga nisbatan tatbiq etiladi.

2017-yil 2-sentyabrda tasdiqlangan va Davlat statistika qo‘mitasining vakolatlari, funktsiyalari va tarkibini aniqlab beradigan “O‘zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo‘mitasi to‘g‘risida Nizom”ga muvofiq Davlat statistika qo‘mitasi milliy statistika tizimini muvofiqlashtirish, monitoring va nazorat qilishga mas’ul, shuningdek ma’lumotlarni yig‘ish, qayta ishlash, tahlil qilish va tarqatish bo‘yicha asosiy organ bo‘lib hisoblanadi. Shu bilan birga, xalqaro standartlarga mos yagona statistika uslubiyati bilan ta’minlash vazifalarini bajaradi.

Rasmiy statistika to‘g‘risidagi Qonunning 14-moddasiga muvofiq davlat statistika organlari quyidagi huquqlarga ega:

- davlat va xo‘jalik boshqaruvi organlaridan, fuqarolarning o‘zini o‘zi boshqarish organlaridan, banklardan hamda boshqa tashkilotlardan statistika kuzatuvi shakllarini olish va statistika kuzatuvi ma’lumotlaridan statistika maqsadlarida foydalanish;
- statistik birliklar faoliyatining statistika kuzatuvlarini o‘tkazish va olingan birlamchi ma’lumotlardan statistika maqsadlarida foydalanish;
- jismoniy shaxs bo‘lgan respondentlarni statistika kuzatuvlarida ishtiroy etganligi uchun rag‘batlantirishni amalga oshirish;
- davlat va xo‘jalik boshqaruvi organlaridan, shuningdek boshqa tashkilotlardan statistika dasturlarini bajarish uchun zarur bo‘lgan axborotni so‘rash hamda olish;
- rasmiy statistikani tayyorlash uchun zarur bo‘lgan statistika ma’lumotlarini yig‘ishga jismoniy va yuridik shaxslarni qonunchilikka muvofiq shartnomaga asosida jalb etish;
- statistika ma’lumotlarini yig‘ish, ularga ishlov berish, ularni umumlashtirish, tahlil qilish, tarqatish va saqlashning zamonaviy usullari va vositalardan foydalanish hamda ularni milliy statistika tizimiga joriy etish;

- statistika ma'lumotlarini taqdim etish bilan bog'liq qoidabuzarliklar aniqlangan taqdirda, ularni bartaraf etish haqida ko'rsatmalar berish va statistika ma'lumotlariga tegishli tuzatishlar kiritish;
- statistika hisobotlarini taqdim etish tartibini buzgan mansabdor shaxslarga nisbatan ma'muriy jazo choralarini qonunga muvofiq o'z vakolatlari doirasida qo'llash.

2017-yil 12-sentyabrdagi O'zbekiston Respublikasi Prezidentining F-5054-son farmoyishiga muvofiq, mamlakatdagi iqtisodiy va moliyaviy ma'lumotlar Xalqaro Valyuta Fondining kengaytirilgan umumiylar tarqatish tizimi (k-MTUT)ga to'g'ri kelishi va uning doirasida muvofiqlashtirilishi kerak.

0.1.2 Ma'lumot ishlab chiqaruvchi tashkilotlar o'rtaida ma'lumotlar almashinuvni va muvofiqlashtirish

O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo'mitasi

"Rasmiy statistika to'g'risida"gi Qonunning 11-moddasiga asosan rasmiy statistikani tayyorlovchilar statistika ma'lumotlarini ishlab chiqishda xalqaro darajada tavsiya etiladigan tushunchalarga, tasniflarga va uslubiyatga amal qiladi.

Vakolatli davlat organi rasmiy statistikaning boshqa tayyorlovchilarining faoliyatini statistika dasturlari doirasida muvofiqlashtiradi.

Rasmiy statistikani tayyorlovchilar statistika ma'lumotlarini tayyorlash uslubiyatini o'z vakolatlari doirasida muvofiqlashtiradi.

Rasmiy statistikaning boshqa tayyorlovchilarining statistika uslubiyatlarida xalqaro tavsiyalarga nomuvofiqlik aniqlangan taqdirda vakolatli davlat organi statistika uslubiyatlari audit yakunlariga ko'ra ushbu tayyorlovchilarga ijro etilishi majburiy bo'lgan taqdimnomalar kiritish huquqiga ega.

Milliy statistika tizimiga kiruvchi rasmiy statistikaning boshqa tayyorlovchilar tomonidan statistika ma'lumotlarini shakllantirish va vakolatli davlat organi bilan axborot almashinuvini ta'minlash uchun mas'ul bo'lgan bo'linmalar tashkil etiladi.

Rasmiy statistikani tayyorlovchilar hamda ma'muriy ma'lumotlarni yetkazib beruvchilar o'zlarida mavjud bo'lgan statistika ma'lumotlarini va (yoki) ma'muriy ma'lumotlarni vakolatli davlat organiga statistika dasturlarida belgilangan tartibda va muddatlarda bepul taqdim etadi.

"Rasmiy statistika to'g'risida"gi Qonunning 10-moddasiga asosan, Statistika kengashi vakolatli davlat organi huzuridagi rasmiy statistikaning rivojlantirilishi, faoliyat ko'rsatishi va muvofiqlashtirilishi masalalari bo'yicha kollegial maslahat organidir.

Statistika kengashining tarkibi davlat boshqaruvi organlarining, ilmiy-tadqiqot tashkilotlarining, nodavlat notijorat tashkilotlarining vakillari, shuningdek statistika bo'yicha milliy ekspertlar orasidan tuziladi.

0.1.3 Respondentlar individual ma'lumotlarining maxfiyligi

O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo'mitasi

"Rasmiy statistika to'g'risida"gi Qonunning 27-moddasiga asosan, rasmiy statistikani tayyorlovchilar tasarrufidagi mavjud individual ma'lumotlardan faqat statistika maqsadlarida, jamlanma statistika ma'lumotlarini shakllantirish uchun foydalilanadi.

Davlat organlari, fuqarolarning o'zini o'zi boshqarish organlari va boshqa tashkilotlar, shu jumladan xalqaro tashkilotlar tomonidan individual ma'lumotlardan tergov, nazorat qilish, sud

muhokamasi, ma'muriy qarorlar qabul qilish maqsadida yoki jismoniy va yuridik shaxslarga yoki uy xo'jaliklariga taalluqli boshqa maqsadlarda foydalanilishi mumkin emas.

O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo'mitasi to'g'risida Nizomda, Davlat statistika qo'mitasi yuridik va jismoniy shaxslarning, shu jumladan, yakka tartibdagi tadbirkorlar faoliyatining statistika kuzatuvlarini olib borish va olingan ma'lumotlardan statistika maqsadlarida foydalanish huquqiga ega ekanligi hamda olingan statistik ma'lumotlarning maxfiyligini va davlat sirlariga ega bo'lgan statistik ma'lumotlarning himoya qilinishini ta'minlashi belgilab qo'yilgan.

Davlat statistika qo'mitasi xodimlari axloq kodeksiga, shu jumladan maxfiylik printsiplariga rioya qilishlari, o'zlarining vazifalarini bajarishda ularga taqdim etilgan har qanday individual ma'lumotlarni oshkor qilmasliklari kerak.

Ularni lavozimga tayinlash paytida majburiyatlari haqida ma'lumot beriladi. Davlat statistika qo'mitasining har bir xodimi ma'lumotlarni oshkor qilmaslik majburiyatini o'z ichiga olgan shartnomaga qo'l qo'yishi shart.

0.1.4 Statistik hisobotlarni taqdim etish

O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo'mitasi

"Rasmiy statistika to'g'risida"gi Qonunning 14-moddasiga asosan, davlat statistika organlari davlat va xo'jalik boshqaruvi organlaridan, fuqarolarning o'zini o'zi boshqarish organlaridan, banklardan hamda boshqa tashkilotlardan statistika kuzatuvvi shakllarini olish huquqiga ega. O'zbekiston Respublikasining Ma'muriy javobgarlik to'g'risidagi [kodeksining](#) 215-moddasiga muvofiq mansabdor shaxslarning statistika kuzatuvini olib borish uchun zarur bo'lgan hisobot va boshqa ma'lumotlarni taqdim etmaslikda ifodalangan statistika hisobotlarini taqdim etish tartibini buzishi, hisobot ma'lumotlarini buzib ko'rsatishi yoki hisobotlarni taqdim etish muddatlarini buzishi bazaviy hisoblash miqdorining yetti baravaridan o'n baravarigacha miqdorda jarima solishga sabab bo'ladi.

"Rasmiy statistika to'g'risida"gi Qonunning 16-moddasiga asosan, Statistika dasturlariga binoan statistika kuzatuvlarini o'tkazish chog'ida respondentlar rasmiy statistikani tayyorlovchilarga ishonchli va to'liq ma'lumotlarni rasmiy statistikani tayyorlovchi tomonidan belgilangan tartibda va muddatlarda bepul taqdim etishi shart.

0.2 Resurslar

0.2.1 Kadrlar, moddiy-texnika bazasi, kompyuter vositalari va moliyalashtirish

Asosiy kapitalga investitsiyalar va qurilish ishlari narxlari indeksi ma'lumotlarini shakllantirishda Markaziy apparatda Ishlab chiqaruvchilar narxlari statistikasi bo'limining 5 nafar, hududiy statistika boshqarmalarida 1-2 nafar xodimlar shug'ullanadi.

Ishlab chiqaruvchilar narxlari statistikasi ma'lumotlarini shakllantirish bo'yicha belgilangan vazifalarni amalga oshirishda xodimlar soni yetarli darajada.

Barcha hodimlar oliy ma'lumotga ega bo'lib, har 2 yilda kamida 1 marta Davlat statistika qo'mitasining Kadrlar malakasini oshirish va statistik tadqiqotlar instituti o'quv kurslarida o'z malakalarini oshiradilar.

Har bir ish o'rni lokal tarmoqqa ulangan shaxsiy kompyuterlar bilan ta'minlangan.

Dasturiy ta'minotlar bevosita Davlat statistika qo'mitasining o'zida ishlab chiqilgan bo'lib, zarurat tug'ilganda kelgusida amalga oshirilishi mumkin bo'lgan topshiriqlarni bajarishda dasturiy ta'minotni yangilash va unga qo'shimchalar kiritish imkonini beradi.

Statistika ishlari dasturida belgilangan Ishlab chiqaruvchilar narxlari statistikasiga oid vazifalarni amalga oshirishda ajratilayotgan moddiy resurlar yetarli darajada.

1. Beg'arazlik

1.1 Kasbiy mahorat

1.1.1 Statistikaning xolisligi

O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo'mitasi

"Rasmiy statistika to'g'risida"gi Qonunining 6-moddasiga asosan, rasmiy statistikasining asosiy printsiplari, jumladan beg'arazlik va xolislik hisoblanadi.

"Rasmiy statistika to'g'risida"gi Qonunining 13-moddasiga asosan, Davlat organlari, boshqa tashkilotlar va ularning mansabдор shaxslari davlat statistika organlarining ushbu Qonunga muvofiq amalga oshirilayotgan faoliyatiga aralashishga haqli emas.

Hududiy statistika boshqarmalari, tumanlarning (shaharlarning) statistika bo'limlari mahalliy davlat hokimiyati organlaridan mustaqil bo'lib, bevosita vakolatli davlat organiga bo'ysunadi.

Mazkur statistik ma'lumotni ishlab chiqishda boshqa davlat organlarining aralashishiga yo'l qo'yilmagan va kasbiy mustaqillik to'liq ta'minlangan.

Kadrlarni tanlab olish va ularni yuqori lavozimlarga tayinlashda, ularning statistika sohasida tajribasi va kasbiy malakasi e'tiborga olinadi. Boshqarma xodimlari malakasini oshirish Davlat statistika qo'mitasi huzuridagi Kadrlar malakasini oshirish va statistik tadqiqotlar instituti tomonidan tashkil etiladigan o'quv kurslarida hamda xalqaro tashkilotlar tomonidan tashkil etiladigan o'quv kurslari, o'quv-amaliy seminarlarda ishtirokini ta'minlash orqali ta'minlanadi. Boshqarma xodimlari Kadrlar malakasini oshirish va statistik tadqiqotlar institutida tashkil etilgan o'quv kurslarida ma'ruzalar bilan ishtirok etadi. Ommaviy axborot vositalarida Boshqarma xodimlarining ilmiy maqolalarini e'lon qilib borish tashkil etilgan.

1.1.2 Manbalar, uslublar va tarqatish usullarini tanlash

O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo'mitasi

"Rasmiy statistika to'g'risida"gi Qonunning 33-moddasiga muvofiq:

Rasmiy statistikani tayyorlovchilar rasmiy statistikaning sifatini doimiy asosda baholab boradi. Sifat kafolatini ta'minlash uchun rasmiy statistika rasmiy statistikaning qamrovi, tushunchalari, statistik birlklari va tasniflariga taalluqli umumiy prinsiplar hamda usullar asosida tayyorlanadi va tarqatiladi.

Rasmiy statistikani tayyorlovchilar rasmiy statistikaning sifatini yaxshilash maqsadida ma'lumotlarni tahlil etish va tahrir qilish, turli manbalardan olingan ma'lumotlarni birlashtirish, ma'lumotlarni statistika maqsadlarida bir-biriga bog'lashni va solishtirishni amalga oshirish hamda baholashning statistik usullaridan foydalanish huquqiga ega.

Rasmiy statistikani tayyorlovchilar tayyorlash jarayonida foydalaniladigan manbalar va usullarni, shuningdek yakuniy ma'lumotlar to'plamlarini hujjatlashtirib boradi. Rasmiy statistikadan foydalanuvchilar statistika ma'lumotlarining manbalari va ularni tayyorlash

usullari hamda rasmiy statistika ma'lumotlarining sifati to‘g‘risida metama'lumotlar yordamida xabardor qilinadi.

1.1.3 Statistik ma'lumotlarni noto‘g‘ri talqin qilish yoki undan noto‘g‘ri foydalanish bo‘yicha sharh

O‘zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo‘mitasi

O‘zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo‘mitasi to‘g‘risidagi Nizomda (15-band) Davlat statistika qo‘mitasi rasmiy statistik ma'lumotlardan noto‘g‘ri foydalanish va talqin qilish holatlarini ko‘rib chiqish hamda ular bo‘yicha tushuntirishlar berish huquqiga ega ekanligi belgilab qo‘ylgan.

Unga ko‘ra, Davlat statistika qo‘mitasi statistik ma'lumotlarni noto‘g‘ri talqin qilish va statistik ma'lumotlardan noto‘g‘ri foydalanilganda o‘z izohini berishi mumkin.

1.2 Shaffoflik

1.2.1 Statistik ma'lumotlarni yig‘ish, qayta ishslash va tarqatish qoidalari va tartibining oshkoraliqi

O‘zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo‘mitasi

“Rasmiy statistika to‘g‘risida”gi Qonunning 6-moddasiga binoan, rasmiy statistikaning asosiy printsiplari tushunarllilik va shaffoflik. Statistik ma'lumotlarni yig‘ish, qayta ishslash va tarqatish bo‘yicha shartlar O‘zbekiston Respublikasining statistikaga oid qonun hujjatlarida keltirilgan. Ushbu qonunchilik choralar veb-saytga joylashtirilgan va jamoatchilikni ular bilan tanishish imkoniyati mavjud. “Rasmiy statistika to‘g‘risida”gi Qonun va statistik ma'lumotlarni ishlab chiqish va tarqatish muddatlari aniq ko‘rsatilgan statistika dasturi Qo‘mita rasmiy veb-saytiga (www.stat.uz) joylashtirilgan. Qonun Oliy Majlis byulletenida, normativ-huquqiy hujjatlar bazasi (norma), shuningdek Adliya vazirligining www.lex.uz manzilida joylashgan ma'lumotlar bazasida ham mavjud. Statistik ma'lumotlarni shakllantirish uchun respondentlar tomonidan taqdim etiladigan statistika hisoboti shakllari Qo‘mita rasmiy veb-saytida foydalanuvchilar uchun oldindan e’lon qilinadi.

1.2.2 Hukumatning statistik ma'lumotlar e’lon qilinishidan oldin ko‘rishning ichki imkoniyati

O‘zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo‘mitasi

Hukumat Davlat statistika qo‘mitasi tomonidan tayyorlangan statistik ma'lumotlarni ularni e’lon qilish vaqtidan oldin ko‘rish imkoniyatiga ega emas. Statistik ma'lumotlarni tarqatishda davlat statistika organlari mustaqildir. Davlat organlarining aralashuviga yo‘l qo‘yilmaydi (“Rasmiy statistika to‘g‘risida”gi Qonunning 13-moddasi). Faqat Qo‘mita raisi, uning o‘rinbosarlari va mas’ul xodimlar statistik ma'lumotlar e’lon qilinishidan oldin ularni ko‘ra oladi.

1.2.3 Statistik ma'lumotlarning atributlari (belgilari)

O‘zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo‘mitasi

Jamoatchilikka e'lon qilinayotgan bosma statistik nashrlar, axborotnomalar, ommaviy axborot vositalarida berilayotgan ma'lumotlarning Davlat statistika qo'mitasi tomonidan ishlab chiqilganligi uning logotipi va izohlari orqali aniq belgilanadi.

1.2.4 Uslubiyatlar, ma'lumotlar manbasi va statistik usullardagi asosiy o'zgarishlar haqida oldindan xabardor qilish

O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo'mitasi

Yangi uslubiyatga o'tishdan, mavjud uslubiyatlar va usullarga sezilarli o'zgartirishlar kiritishdan oldin Davlat statistika qo'mitasi jamoatchilikni oldindan xabardor qiladi. Davlat statistika qo'mitasi o'z rasmiy veb-saytida foydalanuvchilarni qanday o'zgarishlar kutayotganini tushuntiruvchi tegishli uslubiy ko'rsatmalarni joylashtiradi. Maqolalar, yangiliklar va matbuot anjumanlarida kutilayotgan o'zgarishlar jamoatchilikka yetkaziladi.

1.3. Axloq me'yirlari

1.3.1 Xodimlarning axloq me'yirlari bo'yicha ko'rsatmalar

O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo'mitasi

Davlat statistika qo'mitasi xodimlari uchun Odob-axloq qoidalari tasdiqlangan. Ular axloq kodeksiga, shu jumladan maxfiylik printsipiga rioya qilishlari, o'zlarining vazifalarini bajarishda ularga taqdim etilgan har qanday ma'lumotlarni oshkor qilmasligi kerak. Ular lavozimga tayinlanayotganda ushbu majburiyatlar haqida tushuntirishlar beriladi. Davlat statistika qo'mitasi xodimi individual ma'lumotlarni oshkor qilmaslik majburiyatini olgan shartnoma tuzishi shart.

2. Uslubiyat

2.1 Konseptsiya va tushunchalar

2.1.1 Konseptsiya va tushunchalar

Asosiy kapitalga investitsiyalar va qurilish ishlari narxlari indeksi tizimi quyidagi hollarda foydalanish uchun mo'ljallangan: umumiy iqtisodiy, prognoz va statistik hisob-kitoblarni amalga oshirishda (masalan, makro darajada sodir bo'layotgan iqtisodiy jarayonlarni tahlil qilish, asosiy kapitalga investitsiyalar qiymatini o'zgartirishi, balans hisob-kitoblarini amalga oshirish va yalpi ichki mahsulotni aniqlashda). Hisob-kitoblar ikki bosqichda: birinchidan, asosiy kapitalga investitsiyalarning texnologik tuzilmasining har bir elementi uchun narx indekslari alohida belgilanadi, keyin esa umumiy hisobda asosiy kapitalga investitsiyalar bo'yicha ularning texnologik tuzilmasi elementlari uchun individual va guruh narxlari indekslari ko'rsatilgan holda amalga oshiriladi.

Qurilish-montaj ishlari narxlari indeksi bu ishlarning butun majmuasi qiymatining hisobot davri narxlariga ushbu ishlarning o'tgan davr narxlariga nisbatini aks ettiradi.

2.2 Statistik qamrov

2.2.1 Statistik qamrov

2.2.1.1 Ma'lumotlarning statistik qamrovi

Asosiy kapitalga investitsiyalar va qurilish ishlari narxlari indekslarini shakllantirishda quyidagi manbalardan ma'lumot olinadi:

- O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiy faoliyat turlari umum davlat tasniflagichining F “Qurilish” sekiyasiga muvofiq (IFUT-2) respublikadagi yirik korxonalar tomonidan statistika hisoboti doirasida sotib olingan qurilish materiallari, ularning qismlari va inshootlarining miqdori va narxlari to‘g‘risidagi ma'lumotlar;
- yirik qurilish korxonalari ishchilarining ish haqi to‘g‘risidagi ma'lumotlar;
- Statistika ishlari dasturiga muvofiq tuzilgan sanoat mahsulotlari ishlab chiqaruvchi korxonalar narxlari indekslari, O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiy faoliyat turlari umum davlat tasniflagichiga (IFUT-2 taxrir) asosan B - “Tog‘-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash”, C – “Ishlab chiqaradigan sanoat”, D – “Elektr, gaz, bug‘ bilan ta’minalash va havoni konditsiyalash”, E – “Suv bilan ta’minalash; kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig‘ish va utilizatsiya qilish” faoliyati bilash shug‘ullanuvchi yirik korxonalar ro‘yxatiga muvofiq tuzilgan;
- milliy valyutaning AQSh dollariga nisbatan qiymatining o‘zgarishi to‘g‘risidagi ma'lumotlar.

2.2.1.2 Statistik qamrovdan istisnolar

Amaldagi qonunchilikka binoan, kichik korxonalar har oyda statistik hisobotlarni taqdim etishdan ozod qilinganligi sababli bunday korxonalar hisobot qamroviga kiritilmaydi.

2.2.1.3 Aniqlanmagan faoliyat

O'zbekiston Respublikasining amaldagi qonun hujjalariغا muvofiq taqiqlangan noqonuniy faoliyat hisobga olinmaydi.

2.3 Tasniflash/sektorlar bo‘yicha taqsimlash

2.3.1 Tasniflash/sektorlar bo‘yicha taqsimlash

Asosiy kapitalga investitsiyalar va qurilish ishlari narxlari indeksini shakllantirishda O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiy faoliyat turlari umum davlat tasniflagichidan (IFUT-2 taxr.) foydalaniлади. Umumiyo‘rsatkichni shakllantirishda asosiy vositalar va qurilish ishlariiga investitsiyalarning texnologik tuzilmasi qo‘llaniladi.

2.4 Hisobga olish asoslari

2.4.1 Baholash

Oqimlarni ro‘yxatga olishda foydalilaniladigan baxolash qoidalari umumiyo‘ hisobda MHT-2008 talablariga mos keladi. Harid qilingan qurilish materiallari, qismlari va konstruksiyalar narxini aniqlashda QQS, aksizlar, transport xarajatlari va ish olib boriladigan korxona omboriga yoki yetkazib berish bilan bog‘liq boshqa xarajatlar hisobga olinadi.

2.4.2 Hisobga olish asosi

Qurilish narxlari kuzatuvi tizimining asosiy elementi - bu pudratchi tashkilotlarda resurslar narxlarini davlat statistika hisoboti shaklida ro‘yxatdan o‘tkazish. Korxonalar ma’lumotni hisobot oyining 17-kunidan kechiktirmay taqdim etadilar. Sotib olingan materiallarning narxi ular sotib olingan oyda hisobga olinadi. Istisno holatlarda buxgalteriya hisobi bir oylik muddat bilan o‘tkazilishi, bu korxonalarning ishlab chiqarish faoliyatining o‘ziga xos xususiyatlari va ular uchun buxgalteriya hisobini tashkil etishning xususiyatlari bilan bog‘liq bo‘lishi mumkin.

2.4.3 Yalpi/sof ko‘rsatkichlarni hisoblash tartib-taomillari

Yalpi/sof ko‘rsatkichlarni hisoblash jarayonlari MHT-2008 ga muvofiq amalga oshiriladi. Narxlар indeksini hisoblash tartibi tegishli faoliyat turiga mansub korxona bo‘yicha amalga oshiriladi

3. Aniqlilik va ishonchlilik

3.1 Birlamchi ma’lumotlar

3.1.1 Birlamchi ma’lumotlarni yig‘ish asoslari

Ma’lumotlarni to‘plash uchun har oy elektron ma’lumotlar bazasi shakllantiriladi. Ma’lumotlarni yig‘ish dasturlarini batafsil tavsiflash uchun ma’lumotlar manbalari tahlil qilinadi.

Korxonalarning tanlanma statistik kuzatuvlarini amalga oshirishda birlashtirilgan hamda doimiy ravishda Vazirlar Mahkamasining 2012 yil 25 sentabrdagi “Korxonalar va tashkilotlarning yagona davlat registri to‘g‘risidagi nizomni tasdiqlash to‘g‘risida”gi №274-sон Qaroriga muvofiq faoliyat yuritadigan korxona va tashkilotlarning yagona davlat registri asos bo‘lib hisoblanadi.

3.1.2 Birlamchi ma’lumotlarning ta’rifi, qamrovi, tasniflari, baholanishi va hisobga olish davri

Birlamchi ma’lumotlar hisobga olish paytidagi manba bilan moslashtiriladi.

3.1.3 Birlamchi ma’lumotlarning o‘z vaqtida tayyor bo‘lishi

Narxlarni o‘rganish orqali dastlabki ma’lumotlarni to‘plashning chastotasi va o‘z vaqtida o‘tkazilishi ma’lumotlarni tarqatish tizimi tomonidan taqdim etilgan talablarga muvofiq chiqish ma’lumotlarini yaratishga imkon beradi.

Tayanch korxonalar (respondentlar) hisobot topshirish tartibida belgilangan davriylik bo‘yicha ogohlantirilganlar. Hisobot topshiruvchi korxonalar ro‘yxatiga kiritilgan tashkilotlar hisobot taqdim etish muddatlari to‘g‘risida yozma ravishda ogohlantiriladi.

3.2 Birlamchi ma'lumotlarni baholash

3.2.1 Birlamchi ma'lumotlarni baholash

Narxlar va ularning ekstremal qiymatlari to‘g‘risidagi ma'lumotlarni doimiy ravishda tekshiriladi. Shu kabi ishlarni bajaradigan yoki material sotib oladigan korxonalar va bir xil yetkazib beruvchilar uchun narxlarni tahlil qilinadi va taqqoslanadi. Agar haddan tashqari ekstrimal qiymat aniqlansa, ma'lumotlar to‘g‘ridan-to‘g‘ri korxonalar mutaxassislari tomonidan aniqlashtiriladi. Monopolist korxonalar va tartibga solinadigan narxlardagi mahsulotlar ishlab chiqaradigan boshqa korxonalar narxlarini aniqlash bo‘yicha narxlarni tartibga solish bilan shug‘ullanadigan davlat organlari bilan yaqin hamkorlikda faoliyat olib boriladi. Mahalliy ishlab chiqaruvchilar tomonidan sotib olingan qurilish materiallari narxlari Statistika ishlari dasturi asosida statistika organlarida mavjud bo‘lgan sanoat ishlab chiqaruvchilarining narxlari bilan taqqoslanadi.

3.3 Statistik usullar

3.3.1 Birlamchi ma'lumotlar bilan ishlashda statistik usullar

Ma'lumotlarni shakllantirish tartibiga ko‘ra ularni kodlashda mavjud dasturiy ta’milot to‘plami va mantiqiy nazorat dasturi yordamida xatolar minimallashtiradi.

3.3.2 Boshqa statistik jarayonlar

Texnologik tuzilish elementlari uchun o‘ziga xos salmoq vazn tizimini shakllantirish uchun sanoat statistikasi, shuningdek, korxona xarajatlarini bir martalik tekshirish natijalari qo‘llaniladi. Bundan tashqari, ma'lum turdagи qurilish materiallari uchun vazn sifatida, o‘tgan yil uchun sotib olingan qurilish materiallari, ularning qismlari va tuzilmalari qiymati to‘g‘risida ma'lumot ishlatiladi. Salmoq vaznlar tarkibi har yili yangilanadi.

Qisqa muddatli narxlarning o‘zgarishi oldingi oyga nisbatan va uzoq muddatli narxlarning o‘zgarishiga nisbatan shakllantiriladi (o‘tgan yilning dekabriga, yilning boshidan o‘tgan yilning mos davriga, o‘tgan yilning mos oyiga, shuningdek chorak ko‘rsatkichlariga - o‘tgan yilning mos davriga va o‘tgan yilning mos choragiga). Hisob-kitoblar modifikatsiyalangan Laspeyres formulasidan foydalangan holda amalga oshiriladi.

3.4 Ma'lumotlarni taqqoslash

3.4.1 Oraliq natijalarini taqqoslash

Narxlar to‘g‘risidagi ma'lumotlar boshqa mavjud manbalardan (rasmiy veb-saytlar, narxlarni boshqarish organlarining ma'lumotlari va boshqalar) olingan ma'lumotlar bilan taqqoslanadi.

3.4.2 Oraliq ma'lumotlarni baholash

Axborot boshqa manbalardan foydalangan holda ma'lumotlar bilan taqqoslanadi (3.4.1 qarang). Zarur hollarda DSQ statistik tafovutlarni tekshiradi.

3.4.3 Yakuniy statistik ma'lumotlardagi tafovutlar va boshqa nomuvofiqliklarni o'rganish

Axborot boshqa manbalardan foydalangan holda ma'lumotlar bilan taqqoslanadi (3.4.1 qarang). Zarur hollarda DSQ statistik tafovutlarni tekshiradi.

3.5 Ma'lumotlarni qayta ko'rib chiqish tahlili

3.5.1 Ma'lumotlarni qayta ko'rib chiqishni o'rganish va tahlil qilish

Narx indeksi bo'yicha shakllantirilgan ma'lumotlar qayta ko'rib chiqilmaydi. Yangilangan salmoq vaznlar tizimini shakllantirish har yili amalga oshiriladi va yanvar oyidan hisoblash ishlarida foydalaniladi.

4. Amaliy yaroqlilik

4.1 Davriylik va o'z vaqtidaligi

4.1.1 Davriylik

Asosiy kapitalga investitsiyalar va qurilish ishlari narxlari indeksi ma'lumotlari har oyda shakllantirishda

4.1.2 O'z vaqtidaligi

Asosiy kapitalga investitsiyalar va qurilish ishlari narxlari indeksi oylik ma'lumotlarini tarqatish Statistika ishlari dasturida keltirilgan muddatlarda amalga oshiriladi.

4.2 Qiyosiylilik

4.2.1 Ichki qiyosiylilik

Asosiy kapitalga investitsiyalar va qurilish ishlari narxlari indeksi ko'rsatkichlari butun respublika bo'yicha, shuningdek texnologik tuzilish elementlari bo'yicha shakllantirilgan.

4.2.2 Vaqt bo'yicha qiyosiylilik

Asosiy kapitalga investitsiyalar va qurilish ishlari narxlari indeksi oylik ma'lumotlari dinamikasi ketma-ketligi 2004 yildan mavjud.

4.2.3 Sektorlar va sohalar o'rtasidagi qiyosiylilik

Davlat statistika qo'mitasi asosiy kapitalga investitsiyalar va qurilish ishlari narxlari indeksi ko'rsatkichlari bo'yicha statistik ma'lumotlarning boshqa statistik ma'lumotlar bilan muvofiqligini ta'minlaydi.

4.3 Ma'lumotlarni qayta ko'rib chiqish

4.3.1 Ma'lumotlarni qayta ko'rib chiqish jadvali

Asosiy kapitalga investitsiyalar va qurilish ishlari narxlari indeksi bo'yicha shakllantirilgan va e'lon qilingan ma'lumotlar qayta ko'rib chiqilmaydi.

4.3.2 Dastlabki va/yoki qayta ko'rib chiqilgan ma'lumotlarni aynan shu toifasi bo'yicha belgilash

Yakuniy ma'lumotlar tarqatiladi.

4.3.3 Ma'lumotlarni qayta ko'rib chiqishni o'rghanish va tahlil qilish bo'yicha olingan natijalarini tarqatish

5. Qulayligi

5.1 Ma'lumotlar

5.1.1 Statistik ma'lumotlarni taqdim etish

Asosiy kapitalga investitsiyalar va qurilish ishlari narxlari indeksi ma'lumotlari O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo'mitasi rasmiy <http://www.stat.uz> veb-sahifasining "Ochiq ma'lumotlar" bo'limida foydalanuvchilar uchun taqdim etiladi

Narx indekslari to'g'risidagi oylik ma'lumotlarni shuningdek, O'zbekiston Respublikasi ochiq ma'lumotlar portalining <https://data.gov.uz/ru/datasets> veb-saytida mavjud.

Statistik nashrlar (ma'lumotlar)ning chop etilishi jadvali Statistika ishlari dasturida aks ettirilgan. Statistik to'plamlarda ma'lumotlar jadval shaklida taqdim etiladi.

5.1.2 Ma'lumotlarni tarqatish vositalari va shakllari

5.1.2.1 Bosma shaklda – Yangi nashr

Chiquvchi jadvallar

5.1.2.2 Bosma shaklda – Oylik byulletenlar

Mavjud emas.

5.1.2.3 Bosma shaklida – Choraklik byulletenlar

Mavjud emas.

5.1.2.4 Bosma shaklda – Yillik byulletenlar

Mavjud emas.

5.1.2.5 Bosma shaklda – Boshqalar

Foydalanuvchilarning maxsus so‘rovlari bo‘yicha jadvallar.

5.1.2.6 Elektron shaklda - Byulleten yoki nashrlar

Oylik narx indekslari ma’lumotlari <http://www.stat.uz> rasmiy veb-sahifasining “Ochiq ma’lumotlar” bo‘limida mavjud. Ma’lumotlar shuningdek manfaatdor foydalanuvchilar (davlat yoki korporativ) o‘rtasida tarqatiladi.

5.1.3. Ma’lumotlarni e’lon qilish jadvali

5.1.4 Bir vaqtning o‘zida e’lon qilish

5.1.5 So‘rov bo‘yicha ma’lumotlarni tarqatish

O’zbekiston Respublikasining “Rasmiy statistika to‘g‘risida”gi Qonuni, “O’zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo‘mitasi” Nizomi, Statistik ma’lumotlarni tayyorlash va tarqatish ishlarini tashkil etish reglamenti va boshqa normativ xujjatlар asosida foydalanuvchilar so‘roviga asosan statistik ma’lumotlar o‘rnatilgan tartib asosida taqdim etiladi. Statistik ma’lumotlarni tarqatish yuridik va jismoniy shaxslarning yozma murojaatlariga, shuningdek, tomonlarning ikki tomonlama kelishuviga asosan statistik to‘plamlar, byulletenlar, tezkor ma’lumotlar bosma nashr yoki elektron shaklda ham amalga oshiriladi.

5.2 Metama’lumotlar

5.2.1 Konseptsiyalar, statistik qamrov, tasniflar, hisobga olish asoslari, ma’lumotlar manbasi va statistik usullar to‘g‘risidagi hujjatlар va ma’lumotlarni tarqatish

Narx indekslari ko‘rsatkichlarining metama’lumotlari rasmiy veb-saytda joylashtiriladi.

5.3. Foydalanuvchilarga yordam ko‘rsatish

5.3.1 Aloqa bog‘lash bo‘yicha ma’lumotlarni tarqatish

9. Rejalar

9.1 Oxirgi

9.1.1 Takomillashtirish rejasi – Oxirgi takomillashtirishlar

Statistika kuzatuvlari vositalari (anketa va shakllari)ni takomillashtirish.

9.2 Umumiy

9.2.1 Takomillashtirish rejasi – Qisqa muddatli

Statistik instrumentariyni kelgusida takomillashtirish.

9.2.2 Takomillashtirish rejasi – O‘rta muddatli

Faoliyat turlari bo‘yicha maxsus texnologik modellar ishlab chiqilganidan keyin statistik hisoblar metodologiyasini takomillashtirish, indikatorlarni shakllantirishning namunaviy usuliga o‘tish.

9.3 Moliyaviy

9.3.1 Takomillashtirish rejasi – texnik/moliyaviy ko‘makka talab – Qisqa muddatli

Moliyalashtirish har yili tasdiqlanadigan Statistika ishlari dasturi asosida amalga oshiriladi.

9.3.2 Takomillashtirish rejasi - texnik/moliyaviy ko‘makka talab – O‘rta muddatli

Moliyalashtirish har yili tasdiqlanadigan Statistika ishlari dasturi asosida amalga oshiriladi.

Aloqa bog'lash uchun shaxs (shaxslar):

F.I.O.:	Umarov Muxtor
Lavozim:	Boshqarma boshlig'i
Bo'linma:	Narxlar statistikasi boshqarmasi
Idora:	O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo'mitasi
Manzil:	Mustaqillik 63
Shahar/region:	Toshkent shahri
Mamlakat:	O'zbekiston Respublikasi
Pochta indeksi:	100170
Telefon: mamlakat kodi/shahar kodi/raqam	998-71-202-80-36
Faks: mamlakat kodi/shahar kodi/raqam	
Elektron manzil:	m.umarov@stat.uz